YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

12 päivänä helmikuuta 1996 *

Asiassa T-228/95 R,

S. Lehrfreund Ltd, englantilainen yritys, kotipaikka Lontoo, edustajinaan Nicholas Forwood, QC, ja barrister Mark Hoskins, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, prosessiosoite Brysselissä Brick Court Chambers, 8 avenue de la Joyeuse Entrée,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Jürgen Huber ja Guus Houttuin, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja Bruno Eynard, 100 boulevard Konrad Adenauer,

ja

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Frank Benyon ja oikeudellisen yksikön virkamies Lucio Gussetti, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajina,

jossa kantaja vaatii ansarautojen käytön yhteisössä sekä yhteisöön tapahtuvan, turkisten ja sellaisten maiden alkuperää olevien tietyistä villieläimistä valmistettujen tuotteiden tuonnin kieltämisestä, joissa käytetään pyynnissä ansarautoja tai kansainvälisten, kivutonta ansastusta koskevien standardien vastaisia menetelmiä 4 päivänä marraskuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3254/91 (EYVL L 308, s. 1) täytäntöönpanon lykkäämistä,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

1 Kantaja on lontoolainen yritys, joka on vuodesta 1963 myynyt ja muokannut turkiksia, ja kantaja on yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 15.12.1995 jättämällään kirjelmällä vaatinut ensimmäisen oikeusasteen

tuomioistuinta velvoittamaan neuvosto ja komissio maksamaan kantajalle vahingonkorvausta. Kanne perustuu toisaalta siihen, että neuvosto on 4.11.1991 antanut asetuksen (ETY) N:o 3254/91 (EYVL L 308, s. 1, jäljempänä asetus N:o 3254/91) ansarautojen käytön yhteisössä sekä yhteisöön tapahtuvan, turkisten ja sellaisten maiden alkuperää olevien tietyistä villieläimistä valmistettujen tuotteiden tuonnin kieltämisestä, joissa käytetään pyynnissä ansarautoja tai kansainvälisten, kivutonta ansastusta koskevien standardien vastaisia menetelmiä, ja toisaalta vastaajien asetuksen antamisen jälkeiseen toimintaan.

2 Kantaja on samana päivänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon jättämällään erillisellä asiakirjalla vaatinut EY:n perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan nojalla, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti määräisi asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanon lykättäväksi ja määräisi muista tarpeellisiksi tai asiaankuuluviksi katsomistaan välitoimista.

3 Pääasian kanteeseen ja välitoimihakemukseen liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat voidaan esittää lyhyesti seuraavasti.

4 Asetuksella N:o 3254/91 kielletään 1 artiklassa määriteltyjen ansarautojen käyttö yhteisössä 1.1.1995 alkaen (2 artikla) ja sen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kielletään 1 päivästä tammikuuta 1995 alkaen liitteessä I lueteltujen eläinten turkisten tuonti ja liitteessä II lueteltujen muiden tavaroiden, jos niissä on liitteessä

I lueteltujen eläinten turkista, tuominen yhteisöön, jollei yhteisö 5 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ole todennut, että turkisten alkuperämaassa:

— ovat voimassa ansarautojen käytön kieltävät asianmukaiset lait ja hallinnolliset määräykset,

tai että

— liitteessä I lueteltujen lajien pyyntimenetelmät ovat yhteensopivat tarpeettomien kärsimysten välttämisestä sovittujen kansainvälisen tason standardien kanssa.

Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* luettelon maista, jotka täyttävät vähintään toisen 1 alakohdassa tarkoitetuista edellytyksistä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kielto peruutetaan vuoden ajaksi 31 päivään joulukuuta 1995 saakka, jos komissio 5 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti ennen 1 päivää heinäkuuta 1994 yhteistyössä asianomaisten maiden toimivaltaisten [viranomaisten] kanssa suoritetun tutkimuksen jälkeen toteaa, että tällä alueella on riittävästi edistytty tarpeettomien kärsimysten välttämistä koskevien pyyntimenetelmien kehittämisessä."

5 Saman asetuksen 4 artiklassa säädetään, että 1.1.1995 jälkeen yhteisöön vietyjen tai jälleenvietyjen liitteessä II lueteltujen tavaroiden alkuperästä on esitettävä todistus, jonka muodosta komissio määrää 5 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti.

6 Edellä mainitun 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa liitteessä I luetellaan kaikkiaan kolmetoista eläinlajia, joista yksi on piisami.

7 Käyttäen sille 3 artiklan 2 kohdassa annettua toimivaltaa komissio antoi 19.7.1994 asetuksen (EY) N:o 1771/94 turkisten ja tietyistä luonnonvaraisista eläimistä valmistettujen tuotteiden tuonnista yhteisöön (EYVL L 184, s. 3, jäljempänä asetus N:o 1771/94). Tämän asetuksen 1 artikla kuuluu seuraavasti:

"1. Asetuksen (ETY) N:o 3254/91 liitteessä 1 lueteltujen eläinten turkisten ja mainitun asetuksen liitteessä II lueteltujen muiden tavaroiden yhteisöön tuontia koskeva kielto tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

2. Komissio määrittää 1 päivään syyskuuta 1995 mennessä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3254/91 5 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti:

a) maat, jotka täyttävät mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa vahvistetun edellytyksen

ja

b) saman asetuksen 4 artiklassa tarkoitetun todistamisen asianmukaiset muodot."

8 Tutkittuaan vallitsevia pyyntimenetelmiä kyseisissä kolmansissa maissa komissio teki asetusesityksen, johon sisältyi toisaalta luettelo asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset täyttävistä maista ja jossa toisaalta säädettiin

saman asetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta todistamisesta. Kantaja on liittänyt asiakirjoihin (ennakkoratkaisupyynnön liite 1) 28.9.1995 annetun asetusesityksen korjatun version (versio 5). Tähän asetusesitykseen liitetystä perusteluosasta ilmenee, että asetuksen N:o 3254/91 3 artiklassa tarkoitettuja tarpeettomien kärsimysten välttämistä koskevia kansainvälisiä pyyntinormeja ei ole tähän mennessä vahvistettu. Asetusesityksessä itsessään useat maat, Kanada ja Yhdysvallat mukaan lukien, eivät ole niiden maiden luettelossa, joiden tuotteita voidaan tuoda yhteisöön, sillä näissä maissa ei kielletä ansarautoja. Tätä asetusesitystä ei ole kuitenkaan vielä hyväksytty.

9 Komissio ilmoitti 8.12.1995 päiväämällään kirjeellä jäsenvaltioille, että sen mielestä ei ollut syytä tässä vaiheessa panna täytäntöön asetuksessa N:o 3254/91 säädettyä tuontikieltoa. Se pyysi, etteivät jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ryhdy edes 31.12.1995 jälkeen sellaisiin toimenpiteisiin rajoilla, jotka voisivat rajoittaa näiden tavaroiden kauppaa. Samalla kirjeellään komissio ilmoitti päättäneensä esittää neuvostolle asetuksen muuttamista.

10 Tällä 15.12.1995 tehdyllä muutosesityksellä [asiakirja KOM(95) 737 lopull.] pyritään korvaamaan edellä mainitun 3 artiklan säännökset seuraavalla järjestelmällä. Yhteisö ryhtyy neuvotteluihin tai jatkaa niitä kolmansien valtioiden kanssa, jotta saataisiin aikaan tarpeettomien kärsimysten välttämistä koskevia pyyntinormeja koskeva kattava sopimus voimaansaattamisaikatauluineen erityisesti niitä lajeja varten, jotka luetellaan asetuksen liitteessä I (uusi 3 artikla). Kun komissio on viimeistään 31.12.1996 tutkinut, miten näissä neuvotteluissa on edistytty, se julkaisee säännöllisesti jokaisen lajin osalta luettelon niistä maista, jotka eivät täytä tiettyjä pyyntiä koskevia edellytyksiä. Jollei sopimusta ole saatu aikaan, tähän luetteloon otetaan maat, jotka eivät ole joko valtionsisäisesti riittävästi edistäneet tarpeettomien kärsimysten välttämistä koskevista pyyntimenetelmistä säätämistä tai jotka eivät ole kieltäneet ansarautojen käyttöä. Jos taas tällainen sopimus on tehty, luettelossa ilmoitetaan maat, jotka joko eivät ole virallisesti sitoutuneet noudattamaan sopimusta määräajassa tai eivät ole kieltäneet ansarautojen käyttöä. Kysymyksessä

olevien tavaroiden tuominen yhteisöön on kielletty, jos ne ovat peräisin maasta, joka on *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistussa luettelossa (uuden 4 artiklan 1 ja 2 kohta). Lisäksi uudessa järjestelmässä säädetään tietyistä poikkeuksista tähän kieltoon ja siitä, miten voidaan ottaa huomioon kansallinen lainsäädäntö, josta on säädetty alemmalla kuin liittovaltiotasolla (uuden 4 artiklan 3—6 kohta).

11 Vastaajina olevat toimielimet ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa tähän välitoimihakemukseen 8.1.1996. Ne vaativat, että hakemus jätetään tutkimatta tai että se toissijaisesti hylätään perusteettomana. Lisäksi neuvosto on vaatinut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin "toteaa asetuksen (ETY) N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdan tulkinnasta, että koska komissio ei ole antanut täytäntöönpanosäännöksiä asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan nojalla, asetuksessa ei säädetä jäsenvaltioille velvollisuutta määrätä tuontirajoituksia sen 3 artiklan 1 kohdan nojalla".

12 Asianosaisten suulliset huomautukset kuultiin 19.1.1996. Tässä käsittelyssä kantaja esitti, että toteamus, jota neuvosto tarkoittaa (ks. edellinen kohta), vastaisi myös kantajan tarvetta saada selvennystä oikeudelliseen tilanteeseen, koska vastaajat ovat eri mieltä sen taustalla olevasta tulkinnasta. Kantaja on kuitenkin esittänyt, että jollei välitoimia käsittelevä tuomioistuin katso aiheelliseksi todeta tällaista, kantaja pysyy täytäntöönpanon lykkäämistä koskevassa vaatimuksessaan. Neuvosto on korostanut, että vaikka se on kirjallisissa huomautuksissaan esittänyt tällaisen toteamisen mahdollisuuden, se ei kuitenkaan tarkoita virallista välitoimihakemusta vaan on ainoastaan ehdotus.

Asiaan liittyvät oikeussäännöt

13 Perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan sekä Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) 4 artiklan

mukaan, sellaisena kuin päätös on muutettuna neuvoston 8.6.1993 tekemällä päätöksellä 93/350/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 144, s. 21) ja neuvoston 7.3.1994 tekemällä päätöksellä 94/149/EHTY, EY (EYVL L 66, s. 29), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tilanteen niin vaatiessa määrätä riidanalaisen säädöksen täytäntöönpanon lykättäväksi tai määrätä tarpeellisista välitoimista.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohdassa määrätään, että tällainen hakemus toimielimen antaman säädöksen täytäntöönpanon lykkäämiseksi otetaan tutkittavaksi ainoastaan, jos hakija on nostanut kanteen tätä säädöstä vastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Saman artiklan 2 kohdassa määrätään, että perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan mukaisia välitoimia koskevissa hakemuksissa on ilmoitettava seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi vaadittujen välitoimien myöntäminen on ilmeisesti perusteltua. Vaadittujen välitoimien on oltava luonteeltaan tilapäisiä eivätkä ne saa vaikuttaa pääasian ratkaisuun (ks. asia T-203/95 R, Connolly v. komissio, presidentin määräys 12.12.1995, Kok. 1995, s. II-2919, 16 kohta).

Asianosaisten perustelut

Tutkittavaksi ottaminen

15 Neuvosto katsoo, ettei asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanon lykkäämistä koskevaa hakemusta pidä ottaa tutkittavaksi. Sen mukaan lykkääminen olisi oikeuskäytännössä vahvistettujen vaatimusten vastaista (asia T-6/95 R, Cantine dei colli Berici v. komissio, presidentin määräys 15.3.1995, Kok. 1995, s. II-647, 30 kohta) ja se ulottuisi laajemmalle kuin lopullinen päätös, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin joutunee tekemään pääasian käsittelyssä, joka koskee kantajalle aiheutuneeksi väitetyn vahingon korvaamista. Neuvosto huomauttaa, että koska pääasian kanteessa ei pyritä asetuksen N:o 3254/91 kumoamiseen EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisesti vaan ainoastaan vahingonkorvauksen saamiseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisu vaikuttaisi ainoastaan asianosaisten välisiin suhteisiin. Neuvosto katsoo lisäksi, että jotta sellaisia välitoimia koskeva hakemus voitaisiin hyväksyä, joista seuraisi yhteisön säännöksen ohittaminen, kantajan on osoitettava erityisen selvästi, että säännös koskee sitä suoraan ja

erikseen (ks. asia 44/75 R, Könecke v. komissio, presidentin määräys 28.5.1975, Kok. 1975, s. 637, 3 kohta).

16 Neuvoston mielestä hakemus on jätettävä tutkimatta myös siltä osin kuin siinä vaaditaan, että välitoimista päättävä tuomioistuin määräisi muita tarpeellisiksi tai asiaankuuluviksi katsomiaan välitoimia, koska hakemuksessa ei tarkenneta kantajan vaatimuksia, mikä on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan d alakohdan vastaista.

17 Myös komissio katsoo, että kaksi välitoimihakemuksessa esitettyä vaatimusta on jätettävä tutkimatta.

18 Komission mukaan täytäntöönpanon lykkäämistä koskeva hakemus ei täytä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohdan vaatimuksia, koska kantaja ei ole nostanut kannetta asetusta N:o 3254/91 vastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vaan on ainoastaan vaatinut vahingonkorvausta. Sitä paitsi mahdollinen kantajan kanne asetuksen N:o 3254/91 kumoamiseksi olisi jätettävä tutkimatta, koska ensinnäkin EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa määrättyä määräaikaa ei ole noudatettu ja toiseksi tämä asetus ei koske kantajaa erikseen, mitä vaaditaan tämän artiklan neljännessä kohdassa (asia C-257/93, Van Parijs ym. v. neuvosto ja komissio, määräys 21.6.1993, Kok. 1993, s. I-3335). Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättäisi kuitenkin tutkia tämän välitoimihakemuksen, kantaja saisi tässä tapauksessa ratkaisun, jota tavoiteltaisiin kumoamiskanteella, koska lykkäämisellä olisi rajoitettunakin ajanjaksona kaikkia kohtaan seurauksia, jotka vastaisivat asetuksen kumoamisesta aiheutuvia seurauksia. Komissio on samaa mieltä neuvoston kanssa siitä, että vahingonkorvausta koskevan tuomion seuraukset olisivat erilaiset, ja lisää, että välitoimia käsittelevä tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Könecke vastaan komissio antamassaan määräyksessä esittänyt samankaltaisen näkökannan.

19 Komissio on samaa mieltä neuvoston kanssa siitä, että hakemus on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin siinä pyydetään muita välitoimia (ks. edellä 16 kohta).

Fumus boni juris pääasian osalta sekä kiireellisyys

a) Asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan tulkintaa koskevat alustavat perustelut

20 Kantaja katsoo, että asetuksen N:o 1771/94 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa ennen 1.1.1996 tehtäväksi säädettyjen täytäntöönpanotoimien (ks. edellä 7 kohta) laiminlyöntiin liittyviä syitä voidaan tulkita kahdella tavalla.

Ensimmäinen tulkinta on se, että vallinneessa tilanteessa kaikkia kyseisiä lajeja koskeva tuontikielto tuli voimaan kyseisenä ajankohtana kaikkien kolmansien maiden osalta riippumatta siitä, täyttääkö maa asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdassa asetetut vaatimukset (ehdoton kielto).

Toisen tulkinnan mukaan täytäntöönpanotoimien puuttuessa minkäänlaista kieltoa ei tullut voimaan. Tuontikielto tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun komissio on ryhtynyt täytäntöönpanotoimiin, eli kun komissio on määritellyt ne maat, joista tuonti on sallittu, ja kieltoa sovelletaan vain maihin, jotka eivät ole näiden joukossa (lykätty kielto).

21 Kantajan mielestä olemassa on vakaita perusteluja sille, että jälkimmäinen tulkinta on katsottava oikeaksi. Kuten asetuksen sanamuodosta ja yleisestä rakenteesta ilmenee, asetuksella pyritään järjestelmään, jossa tuonti ei ole ehdottomasti kielletty vaan päinvastoin se on sallittu niistä maista, jotka komissio on nimennyt asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

22 Kantaja myöntää kuitenkin, että tämä on sen oma tulkinta. Koska oikeudellinen asiaintila on kiistämättä tältä osin epäselvä, on mahdotonta tietää, mihin toimenpiteisiin jäsenvaltioiden riidanalaista asetusta soveltavat toimivaltaiset viranomaiset ryhtyvät. Suullisen käsittelyn aikana kantaja tarkensi tätä huomauttamalla, että vaikka Yhdistynyt kuningaskunta oli vastikään vahvistanut, että ehdottoman kiellon on tultava voimaan 1.1.1996 (ks. kausijulkaisu European Report 22.11.1995), näyttää siltä, että tämän päivän jälkeen se on ryhtynyt kannattamaan kantajan suosimaa tulkintaa (ks. viikkolehti The Observer 14.1.1996). Näin ollen kantaja katsoo, ettei se voi ottaa riskiä ja ryhtyä tärkeisiin nahkojen ostotoimiin ennen kuin välitoimia käsittelevä tuomioistuin on selvittänyt oikeudellisen asiaintilan.

23 Neuvosto katsoo, että yhteisön oikeuden säännöksen tulkinnassa on otettava huomioon erityisesti säännöksen asiayhteys ja tavoitteet, joihin säännöksellä pyritään (asia 292/82, Merck, tuomio 17.11.1983, Kok. 1983, s. 3781, 12 kohta), ja neuvosto vahvistaa, että kantajan puolustaman tulkinnan hyväksymiseen on olemassa "vakuuttavia syitä", koska tämä tulkinta on "kaikkein todennäköisin". Jos edellä mainitun 3 artiklan 1 kohdan tulkittaisiin olevan ehdoton kielto, tämä olisi vastoin neuvoston tavoitetta sellaisena kuin se on ilmaistu asetuksen perustelukappaleissa ja sellaisena kuin se ilmenee asetuksen säännöksistä, eli säätää kolmansissa maissa olevista erilaisista järjestelmistä asetuksessa määritettyjen kriteerien mukaan.

24 Myös komissio tulkitsee asetusta N:o 3254/91 siten, että siinä säädetään ainoastaan lykätty kielto. Tältä osin komission perustelut ovat keskeisiltä osiltaan samat kuin neuvoston perustelut. Komissio mainitsee erityisesti asetuksen toisen ja neljännen perustelukappaleen ja lisää, että riidanalaisen sanamuodon tulkitseminen ehdottomaksi kielloksi olisi ristiriidassa myös asetuksen 2 artiklassa säädettyjen yhteisön sisäisten suojelukeinojen kanssa, joissa ei kielletä turkisten saattamista yhteisön markkinoille. Lisäksi tällainen tulkinta tekisi merkityksettömäksi edellä mainitun 3 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan, jonka mukaan komissio julkaisee luettelon maista, jotka täyttävät vähintään toisen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista edellytyksistä, ja 4 artiklan, jossa säädetään alkuperätodistusten antamisesta.

b) Pääasian kanteen fumus boni juris

25 Jotta voitaisiin todeta pääasian kanteen olevan perusteltu (fumus boni juris), kantaja muistuttaa moittivansa neuvostoa siitä, että se on lainvastaisesti säätänyt tuontikiellon asetuksessa N:o 3254/91, ja komissiota siitä, ettei se ole ryhtynyt toimiin tämän asetuksen panemiseksi täytäntöön, sekä molempia toimielimiä siitä, etteivät ne ole selventäneet luomaansa oikeudellisesti epävarmaa asiaintilaa.

26 Asetuksessa N:o 3254/91 säädettyä lainvastaista tuontikieltoa koskevasta kanneperusteesta kantaja toteaa ensiksi, että neuvostolla ei ole toimivaltaa antaa asetusta sellaisella oikeudellisella perustalla kuin mikä asetuksessa on mainittu.

Kantajan mielestä viittaus EY:n perustamissopimuksen 130 s artiklaan koskee tosiasiassa ainoastaan ansarautojen käyttökieltoa yhteisössä, eikä tällä artiklalla voida missään tapauksessa sellaisenaan perustella tavoitetta, jonka mukaan eläimiä suojellaan kolmansissa maissa.

Mitä tulee EY:n perustamissopimuksen 113 artiklan pitämiseen oikeudellisena perustana, kantajan mukaan on tiettyjen aihetodisteiden perusteella nähtävissä, ettei riidanalaista kieltoa ole säädetty siksi, että olisi tarpeen yhdenmukaistaa ulkomaankauppaan liittyviä toimenpiteitä, vaan syynä on ollut kokonaan toinen tavoite, joka on mainittu asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa, eli villieläinten suojeleminen kärsimystä aiheuttavalta metsästämiseltä. Tällainen suojeleminen ei kuitenkaan ole yksin yhteisön tavoite.

Asetuksen N:o 3254/91 ensimmäisessä perustelukappaleessa mainittu Bernin yleissopimus ei voi myöskään olla tällaisen tuontikiellon oikeudellisena perustana, sillä se koskee ainoastaan kahta niistä kolmestatoista lajista, jotka on mainittu asetuksessa, ja yleissopimus koskee ainoastaan mahdollisia toimia, joilla pyritään suojelemaan eläimiä jokaisen sopimusvaltion omalla alueella. Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen

soveltamisesta yhteisössä 3 päivänä joulukuuta 1982 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3626/82 (EYVL L 384, s. 1; mainittu asetuksen N:o 3254/91 toisessa perustelukappaleessa) on vahvistettu, että yhteisössä sovelletaan Washingtonin yleissopimusta, joka koskee ainoastaan neljää näistä kolmestatoista lajista, eikä näiden joukkoon kuulu piisami, jota pidetään useissa maissa haittaeläimenä ja jonka turkit ovat kantajan toiminnan keskeinen osa.

27 Toiseksi kantaja katsoo, että riidanalainen tuontijärjestelmä on useilta osin vastoin suhteellisuusperiaatetta, koska tuontijärjestelmässä ei oteta huomioon ansarautojen käyttökieltoja, vaikka ne on rajoitettu tiettyihin lajeihin, eikä toimivaltaisten alueellisten tai paikallisten viranomaisten mahdollisesti antamia säädöksiä tällä alalla. Tuontikielto koskisi myös kasvatettujen eläinten turkkeja, ja kasvatettuja eläimiä ei niitä koskevan määritelmän mukaan pyydetä ansoilla. Jos lisäksi katsottaisiin, että järjestelmä sisältää ehdottoman tuontikiellon, kielto koskisi myös niistä maista peräisin olevia tuotteita, joiden komissio on jo todennut täyttävän asetuksen N:o 3254/91 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Riidanalaisen kiellon tavoitteet olisi joka tapauksessa voitu saavuttaa sellaisella lisenssijärjestelmällä, josta Washingtonin yleissopimuksessa määrätään.

28 Kolmanneksi kantaja katsoo, että riidanalainen tuontikielto on ristiriidassa vuoden 1947 tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (Gatt) XI artiklan kanssa, joka sopimus on olennainen osa Maailman kauppajärjestöä (WTO) koskevaa sopimusta [ks. Euroopan yhteisön osallistumisesta Uruguayn kierroksen (1986—1994) monenvälisten neuvotteluiden johdosta tehtävien sopimusten allekirjoittamiseen sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla 22 päivänä joulukuuta 1994 tehty neuvoston päätös 94/800/EY, EYVL L 336, s. 1, jäljempänä päätös 94/800]. Koska tuontikiellolla pyritään suojelemaan eläimiä yhteisön alueen ulkopuolella, kieltoa ei voida perustella tämän sopimuksen XX artiklan b tai g alakohdan määräyksillä. Kantaja katsoo, että sillä on oikeus vedota Gatt-sopimuksen määräyksiin, sillä turvaamistoimenpiteitä ja riitojen ratkaisua koskevat WTO:ta koskevan sopimuksen määräykset tekevät tyhjäksi ne lähtökohdat, joihin yhteisöjen tuomioistuin perusti kantansa, jonka mukaan Gatt-sopimuksen määräyksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Tätä oikeutta ei voida asettaa kyseenalaiseksi päätöksen 94/800 viimeisen perustelukappaleen perusteella.

29 Kanneperusteesta, joka koskee laiminlyöntiä ryhtyä toimiin asetuksen N:o 3254/91 panemiseksi täytäntöön, kantaja esittää, ettei komissio ole määrittänyt niitä maita, joista turkisten tuonti on sallittu, eikä muotovaatimuksia alkuperätodistuksille, vaikka sillä on tähän asetuksen 3 ja 4 artiklan mukaan velvollisuus ja vaikka se on antanut asetuksen N:o 1771/94 1 artiklan 2 kohdassa tästä sitoumuksen.

30 Kolmantena kanneperusteenaan kantaja esittää, että asetuksen N:o 3254/91 sisältämä tuontikielto ja täytäntöönpanotoimien puute ovat aiheuttaneet oikeudellisesti epäselvän asiaintilan, että kantaja on menettänyt tilauksia tämän tilanteen vuoksi ja että kantaja tulee menettämään lisää tilauksia. Kumpikaan näistä kahdesta vastaajana olevasta toimielimestä ei ole täyttänyt yleisen periaatteen mukaista velvollisuuttaan poistaa tämä epäselvyys.

31 Lisäksi kantaja katsoo, että asiassa 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt vastaan neuvosto, 2.12.1971 annetussa tuomiossa (Kok. 1971, s. 975) esitetyt periaatteet eivät estä määräämästä vahingonkorvausta tässä tapauksessa, sillä riidanalaisella säännöstöllä ei ilmaista talouspoliittista valintaa, eikä yhteisöllä ole tällä alalla laajaa harkintavaltaa (yhdistetyt asiat 83/76, 94/76, 4/77, 15/77 ja 40/77, HNL ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 25.5.1978, Kok. 1978, s. 1209). Neuvosto ja komissio ovat kantajan mielestä joka tapauksessa rikkoneet riittävän ilmeisesti ylemmäntasoista oikeussääntöä, jolla suojataan yksityisiä.

32 Neuvoston mukaan pääasian kanne ei ole perusteltu. Ainakin siltä osin kuin kanne on kohdistettu neuvostoa vastaan, se perustuu pääosin toimielimen kiistämään oletamukseen "ehdottomasta" tuontikiellosta (ks. edellä 23 kohta). Komissiota vastaan suunnatusta asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanotoimien laiminlyöntiä koskevasta kanneperusteesta ilmenee, että kantaja katsoo, että tämä kielto on lainmukainen ainakin siltä osin kuin se koskee Kanadaa ja Yhdysvaltoja.

33 "Lykätyn kiellon" olettamuksesta neuvosto katsoo, että ainoastaan se mahdollisuus, että komissio ryhtyy täytäntöönpanotoimiin, ei ole riittävä perustelu välitoimihakemukselle (asia T-395 R II, Atlantic Container ym. v. komissio, presidentin määräys 22.11.1995, Kok. 1995, s. II-2893). Neuvosto kiistää lisäksi kantajan esittämät perusteet, joita on neuvoston mukaan tutkittava edellä mainitussa asiassa Zuckerfabrik Schöppenstedt vastaan neuvosto annetussa tuomiossa esitettyjen periaatteiden yhteydessä, koska neuvosto on toiminut käyttäen laajaa harkintavaltaa.

34 Toimivaltansa puuttumista koskevasta kanneperusteesta neuvosto toteaa, että sitä, että perustamissopimuksen 113 artikla on valittu riidanalaisen tuontijärjestelmän oikeudelliseksi perustaksi, ei voida asettaa kyseenalaiseksi pelkästään siksi, että järjestelmä on hyväksytty ottaen huomioon ympäristöä koskevat seikat (ks. EY:n perustamissopimuksen 130 r artiklan 2 kohta ja asia C-62/88, Kreikka v. neuvosto, tuomio 29.3.1990, Kok. 1990, s. I-1527).

35 Suhteellisuusperiatteen loukkaamista koskevasta kanneperusteesta neuvosto toteaa, että kun otetaan huomioon sen harkintavallan laajuus tällä alalla, riidanalaisen toimenpiteen lainmukaisuus voidaan kiistää vain, jos toimenpide on ilmeisen suhteeton tavoiteltuun päämäärään nähden.

36 Neuvoston mukaan Gatt-sopimuksen määräyksiin ei voida myöskään vedota, jotta voitaisiin todeta pääasian kanteen olevan perusteltu, koska riidanalaista säädöstä ei ole annettu Gatt-sopimuksessa asetetun velvollisuuden täyttämiseksi eikä säädöksessä myöskään viitata tähän sopimukseen (ks. lähemmin asia C-280/93, Saksa v. neuvosto, tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4973).

37 Kanneperusteesta, joka koskee laiminlyöntiä korjata oikeudellisesti epäselvä tilanne, neuvosto katsoo, että sitä voidaan tältä osin moittia ainoastaan siitä virheestä, ettei se ole nostanut komissiota vastaan EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan mukaista laiminlyöntikannetta. Tällaista moitetta ei voida kuitenkaan esittää vahingonkorvauskanteen eikä välitoimihakemuksen yhteydessä. Neuvoston

mukaan kantaja ei kuitenkaan tällä kanneperusteellaan väitä, että asiassa Zuckerfabrik Schöppenstedt vastaan neuvosto annetussa tuomiossa esitetyt edellytykset täyttyvät.

38 Lopuksi neuvosto kiistää sen, että asetuksessa N:o 3254/91 säädetyn lykätyn kiellon ja kantajan väittämän vahingon välillä olisi olemassa suoraa syysuhdetta. Toisaalta neuvosto katsoo, että kantajan väittämä tilausten menettäminen voi johtua joko tälle talouden alalle vahingollisista lehdistökampanjoista tai alan kilpailuoloista. Toisaalta se, että kantaja on edelleen riippuvainen tuonnista sellaisista maista, jotka eivät täytä ainakin yhtä asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdan edellytyksistä, vaikka tarjolla on vaihtoehtoisia hankintalähteitä, ei ole normaalia neuvokkaan kauppiaan toimintaa. Joka tapauksessa kantaja voi aina turvautua toisiin hankintalähteisiin, jos tuonti Yhdysvalloista ja Kanadasta kiellettäisiin mahdollisilla komission täytäntöönpanotoimilla.

39 Myös komissio katsoo, etteivät pääasian kanteen tueksi esitetyt väitteet ole perusteltuja, eivätkä erityisesti ne väitteet, jotka koskevat asetusta N:o 3254/91, jota komissio pitää lykättynä tuontikieltona.

40 Komissio on samaa mieltä neuvoston kanssa kanneperusteesta, joka koskee neuvoston toimivallan puutetta säätää riidanalaisesta tuontijärjestelmästä, ja lisää, että koska järjestelmän tavoite ja sisältö koskevat sekä ympäristönsuojelua että kauppaa kolmansien maiden kanssa, EY:n perustamissopimuksen 113 ja 130 s artiklaa on sovellettava samanaikaisesti.

41 Suhteellisuusperiatteen loukkaamista koskevasta kanneperusteesta komissio toteaa, että ne toimenpiteet, joita se voi asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan nojalla toteuttaa, eivät ole liioiteltuja verrattuna siihen mikä on tarpeen tällä säännöksellä tavoitellun

päämäärän kannalta ja erityisesti sen osalta, milloin toimenpiteet tulevat voimaan ja miten asianosaisilla kolmansilla mailla on mahdollisuus valita toinen vaihtoehto ansarautojen ehdottoman kiellon sijasta.

42 Komissio kiistää myös sen, että Gatt-sopimuksen määräyksiä voitaisiin suoraan soveltaa. Sen mukaan edellä mainitun välittömän oikeusvaikutuksen kieltävän oikeuskäytännön perustana olevia lähtökohtia ei ole asetettu kyseenalaiseksi WTO-sopimuksessa esitetyillä uusilla seikoilla. Lisäksi tähän kysymykseen liittyvä tarkennus, joka sisältyy päätöksen 94/800 perustelukappaleisiin, on saanut tukea komissiolta, joka oli neuvottelemassa WTO-sopimusta, ja yhteisön lainsäätäjältä.

43 Komission mukaan edellä mainitussa asiassa Zuckerfabrik Schöppenstedt vastaan neuvosto annetussa tuomiossa esitetyt edellytykset eivät ole täyttyneet. Tuontikielto on normatiivinen toimi, koska sitä sovelletaan yleisesti, ja sillä ilmennetään talouspoliittista eli kauppapoliittista valintaa. Lisäksi komission mukaan tasapainottaessaan eläinten suojelun ja turkiskaupan intressejä yhteisö ei ole jättänyt selvällä ja vakavalla tavalla ottamatta huomioon niitä rajoja, joita suhteellisuusperiaatteella asetetaan harkintavallan käytölle kauppapolitiikan alalla, eikä oikeuskäytännöstä ilmene seikkoja, joiden vuoksi virhe oikeudellisen perustan valinnassa olisi sellaisen ylemmäntasoisen oikeussäännön rikkomista, jolla suojataan yksityisiä.

44 Asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanotoimien laiminlyönnistä komissio katsoo, että tätä väitettyä laiminlyöntiä koskeva kanneperuste ei voi olla perustana asetuksen 3 artiklan täytäntöönpanon lykkäämiselle varsinkaan, kun laiminlyönti ei estä kantajaa jatkamasta tavanmukaista tuontia täytäntöönpanotoimien toteuttamiseen asti.

45 Komissio ei katso, että sillä olisi ollut jokin velvollisuus asiassa, vaan se katsoo, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet kantajan esittämän oikeudellisen epävarmuuden poistamiseksi, kun se on lähettänyt 8.12.1995 kirjeen (ks. edellä 9 kohta), kun komission ympäristöasioista vastaava jäsen on antanut lausunnon Euroopan

parlamentille (ks. viikkolehti European Voice, viikko 14.—20.12.1995) ja kun komissio on antanut ehdotuksen asetuksen N:o 3254/91 muuttamisesta (ks. edellä 10 kohta).

46 Komission mukaan kantaja ei ole ensiksikään näyttänyt toteen syy-yhteyttä yhteisön toiminnan ja väitettyjen vahinkojen välillä. Komissio on pääosin samaa mieltä neuvoston kanssa varsinaisesta vahingosta (tilausten menettäminen). Väitetty tuleva vahinko on hypoteettinen siihen asti, kunnes komissio toteuttaa asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanotoimet. Vaikka komissio kieltäisi Yhdysvalloista ja Kanadasta peräisin olevien asetuksessa tarkoitettujen tavaroiden tuonnin, kantaja voisi joka tapauksessa käyttää muita hankintalähteitä piisamin nahkojen saamiseksi. Lisäksi vahinko, joka vaikeuttaa kantajan toimintaa komissionsaajana Pohjois-Amerikassa siltä osin kuin välitettävät tavarat tuodaan yhteisöön, kuuluu normaalin liiketoiminnan riskeihin (ks. em. tuomio asiassa HNL ym. v. neuvosto ja komissio).

c) Kiireellisyys

47 Kantaja esittää, että ehdottoman tuontikiellon ollessa voimassa se menettäisi toiminnastaan noin 75—80 prosenttia, mikä hyvin todennäköisesti merkitsisi konkurssia. Tämä luku vastaa kahta niistä kolmesta toiminnan haarasta, jotka yhdessä ovat kantajan keskeinen toimiala. Nämä toiminnan haarat ovat ensiksi piisamiturkisten tuonti ja muokkaus, toiseksi toiminta komissionsaajana Pohjois-Amerikassa ja kolmanneksi toiminta komissionsaajana Euroopassa.

48 Piisamiin liittyvä toiminta käsittää nahkojen ostamisen Yhdysvalloista ja Kanadasta huutokaupoista (jotka vuonna 1996 alkavat 16 päivänä helmikuuta) ja niiden

kuljettamisen viimeisteltäväksi Saksaan, Belgiaan ja Italiaan, joissa nahat käsitellään ja parkitaan ennen kuin niitä muokataan edelleen varsinkin kantajan turkisateljeissa. Lopputuotteet myydään yhteisön maihin ja kolmansiin maihin. Näin kantaja on saanut voittoa 12 kuukaudessa (1994/1995) noin 150 000 Englannin puntaa (GBP). Lisäksi kantaja on saanut voittoa 45 000 GBP ostamalla ja käsittelemällä piisamin nahkoja toisen yrityksen lukuun. Sitä paitsi jos kantaja joutuisi luopumaan toiminnastaan tuontikiellon vuoksi, se menettäisi ammattitaitoisen henkilöstönsä, mikä tekisi epävarmaksi mahdollisuuden toiminnan uudelleen aloittamiseen sen jälkeen kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi katsonut, että kielto on lainvastainen.

49 Toiminnasta komissionsaajana Pohjois-Amerikassa kantaja on laskuttanut noin 45 500 GBP vastaavalta ajalta. Suullisessa käsittelyssä kantaja on tarkentanut, että tämä toiminta tapahtuu yksinomaan yhteisöön sijoittautuneiden ostajien lukuun ja toiminta on riippuvainen mahdollisuudesta tuoda piisamin nahkoja yhteisöön.

50 Toiminnasta komissionsaajana Euroopassa kantaja kertoo, että se ostaa kolmansien lukuun turkiksia Skandinavian maista Norja mukaan lukien. Myyntikauden 1994/1995 aikana kantaja laskutti tästä toiminnasta noin 58 800 GBP.

51 Kantajan mukaan myös siinä tapauksessa, että kielto katsotaan lykätyksi kielloksi, sen kaksi ensin mainittua toiminnan haaraa katoaa, koska kuten käy ilmi esityksestä asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanemiseksi, komissio katsoo, etteivät Yhdysvallat ja Kanada täytä asetuksen 3 artiklassa säädettyjä edellytyksiä. Nämä täytäntöönpanotoimet saattavat tulla voimaan lähiaikoina. Kun otetaan huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asioiden käsittelyyn kuluva keskimääräinen aika, kantaja joutuisi melko varmasti konkurssiin ennen kuin sille aiheutuneet taloudelliset tappiot voitaisiin kattaa saadulla vahingonkorvauksella.

52 Neuvoston mukaan asian kiireellisyyteen liittyvät edellytykset eivät tässä tapauksessa täyty. Neuvoston mielestä välitoimilla ei kyetä estämään kantajan mukaan sille esittämästään oikeudellisesta epävarmuudesta aiheutuvia menetyksiä. Tulevaisuudessa kantajan mukaan sille aiheutuvan vahingon määrä perustuu arvioon, joka on täysin hypoteettinen, kun otetaan huomioon neuvoston esittämä asetuksen N:o 3254/91 tulkinta (ks. edellä 23 kohta). Asetuksen 3 artiklassa säädetty lykätty kielto ei aiheuta tällä hetkellä mitään kiireellistä tilannetta. Lopuksi neuvosto muistuttaa näkökannastaan, jonka mukaan kantajalla on tarvittaessa mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia hankintalähteitä (ks. edellä 38 kohta).

53 Kantaja rajoittuu neuvoston mukaan ainoastaan epäilemään mahdollisuuksiaan ammattitaitoisen henkilökunnan palkkaamiseen siinä tapauksessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoisi asetuksen säännöksen olevan lainvastainen. Tämä kysymys koskee joka tapauksessa ainoastaan toimintaa, joka liittyy piisamiturkiksiin.

54 Myös komissio kiistää, että kantaja olisi näyttänyt toteen vakavan ja korjaamattoman vahingon vaaran ja että näin ollen välitoimihakemus olisi kiireellinen. Komissio on samaa mieltä neuvoston kanssa aiheutuneesta vahingosta ja lisää, ettei kantaja ole katsonut, että tämä vahinko olisi korjaamaton. Tässä tapauksessa erityisesti komissionsaajana Pohjois-Amerikassa toimimisen lakkaamisesta tulevaisuudessa aiheutuva vahinko (ks. edellä 46 kohta) on ainoastaan taloudellinen vahinko, ja tällaista vahinkoa ei periaatteessa ole pidettävä vakavana ja korjaamattomana (asia 229/88 R, Cargill ym. v. komissio, presidentin määräys 26.9.1988, Kok. 1988, s. 5183). Komission mukaan esillä olevaa tapausta ei voida pitää poikkeuksena tästä periaatteesta vain siksi, että kantaja väittää, että sen tulonmenetys johtaa hyvin todennäköisesti konkurssiin. Komission mukaan kantaja voi välttää tämän seurauksen toimimalla komissionsaajana Euroopassa ja muilta osin käyttämällä vaihtoehtoisia hankintalähteitä. Lisäksi vuotta 1994 koskevien todisteiden ja asiakirjojen perusteella ei voida arvioida kantajan toiminnan tulevaa kehitystä, koska siihen voivat vaikuttaa tekijät, joilla ei ole mitään tekemistä tässä välitoimimenettelyssä

esitettyjen kysymysten kanssa. Lopuksi koska kantaja ei ole esittänyt tasettaan, on mahdotonta arvioida, voisiko se odottaa vahingonkorvauskanteensa käsittelyä ottaen huomioon sen varat ja erityisesti turkisvarastot sekä sen toiminnan uudelleen suuntaamisen.

Intressivertailu

55 Suullisessa käsittelyssä kantaja on esittänyt, että vastaajina olevat toimielimet eivät ole näyttäneet toteen, että yhteisön etu edellyttäisi ehdottoman kiellon soveltamista. Päinvastoin niiden perusteluista ilmenee, että tällainen kielto olisi lainvastainen.

56 Neuvosto muistuttaa näkökannastaan, jonka mukaan riidanalaisessa asetuksessa on säädetty ainoastaan lykätty kielto eikä tämä kielto aiheuta kantajalle vakavaa tai korjaamatonta vahinkoa. Koska tällaisen vahingon vaara otettiin ensimmäisenä huomioon intressejä verrattaessa, neuvosto katsoo, että täytäntöönpanon lykkäystä ei pidä harkita varsinkaan siksi, että kielto on säädetty kaikkien asianosaisten toimet huomioon ottaen ja että tällainen lykkäys vaarantaisi sen, että turkisten viejämaat edistävät edelleen ansarautojen käytöstä poistamista ja/tai sellaisten pyyntimenetelmien käyttämistä, joilla vältetään tarpeetonta kärsimystä.

57 Komissio katsoo, että vaikka oletettaisiin, että kantaja on näyttänyt toteen välitoimihakemuksensa kiireellisyyden, kaikkia koskeva riidanalaisen kiellon täytäntöönpanon lykkääminen olisi suhteetonta, kun otetaan huomioon pääasian kanteen sisältö ja asiaan liittyvät erilaiset intressit. Näiden osalta komissio esittää, että kolmansien maiden kanssa käydyissä neuvotteluissa ja yhteisön tekemissä tarkennuksissa lähtökohtana on pidetty sitä, että asetus N:o 3254/91 on pätevä. Ansarautojen käyttäminen yhteisössä on kielletty viimeistään 1.1.1995 alkaen ja kaikki asianosaiset ovat komission mukaan toimineet tämän mukaisesti. Lopuksi komission mielestä pyydetty lykkäys vaarantaisi yhteisön toimet sen turvaamiseksi, että kolmannet maat noudattavat asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä tuonnin edellytyksiä.

Välitoimista päättävän tuomioistuimen arviointi asiasta

Asianosaisten vaatimukset

58 Kantajan suullisessa käsittelyssä esittämistä selityksistä ilmenee, että kantaja pyytää ensisijaisesti määräystä, jonka pääsisältönä on asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan 1 kohdan tulkitseminen siten, että siinä säädetään lykätty kielto. Toissijaisesti kantaja vaatii edelleen täytäntöönpanon lykkäämistä. Välitoimia koskevasta hakemuksesta (erityisesti 2 kohta) ja suullisessa käsittelyssä esitetyistä perusteluista ilmenee, että täytäntöönpanon lykkäystä pyydetään vain edellä mainitun 3 artiklan 1 kohdan osalta siltä osin kuin siinä kielletään tietyin siinä määritellyin edellytyksin tiettyjen turkisten ja tiettyjen niistä valmistettujen tuotteiden tuonti. Välitoimista päättävä tuomioistuin katsoo lisäksi, että muotoillessaan vaatimuksiaan edellä esitetyllä tavalla kantaja on luopunut alkuperäisestä vaatimuksestaan, jolla se vaati yleisesti, että välitoimista päättävä tuomioistuin määräisi muita tarpeellisiksi tai asiaankuuluviksi katsomiaan välitoimia. Koska vaatimusta ei ole seikkaperäisesti tarkennettu, se ei kuitenkaan täytä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan d alakohdan vaatimuksia (ks. työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohta), joten sitä ei oteta tutkittavaksi.

59 Neuvoston suullisessa käsittelyssä esittämien huomautusten perusteella (ks. edellä 12 kohta) on syytä todeta, että neuvoston vaatimukset tässä välitoimikäsittelyssä rajoittuvat kantajan vaaatimuksen hylkäämiseen.

Kantajan vaatimus, jolla pyritään tulkintaratkaisun saamiseen

60 Välitoimista päättävä tuomioistuin katsoo, että tämä vaatimus on jätettävä tutkimatta, sillä se on ristiriidassa välitoimimenettelyn tarkoituksen kanssa ja yleisestikin sen tuomioistuinjärjestelmän kanssa, johon välitoimimenettely kuuluu.

61 EY:n perustamissopimuksessa erotetaan toisistaan menettely, jossa on kyseessä yhteisön tuomioistuimessa käsiteltävä kanne, ja ennakkoratkaisumenettely, josta määrätään perustamissopimuksen 177 artiklassa. Sellaisen yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisun saamisen mahdollisuus, jonka ratkaisuosa koskee erityisesti yhteisön oikeuden säännöksen tulkintaa, on rajattu ennakkoratkaisumenettelyyn. Tästä seuraa, että tällaista ratkaisua ei voida saada välitoimimenettelyssä, joka liittyy aina suoraan kanteeseen (ks. perustamissopimuksen 185 ja 186 artikla ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen työjärjestyksen 104 artikla; ks. myös EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan 1 kohta). Lisäksi on huomattava, että siltä osin kuin riidanalaiset säännökset koskevat kantajan harjoittamaa tuontitoimintaa, kansalliset viranomaiset soveltavat säännöksiä eivätkä vastaajina olevat toimielimet. Tästä seuraa, ettei kantajan päävaatimusta voida perustella oikeudellisella intressillä, sillä jos tämä vaatimus hyväksyttäisiin, mahdollisen määräyksen seuraukset ilmeisestikin rajoittuisivat vain tämän välitoimimenettelyn asianosaisiin. Sitä vastoin kantajan ja riidanalaisen kiellon perusteella päätöksen tehneen kansallisen viranomaisen väliseen suhteeseen vaikuttaisi kansallisen tuomioistuimen ratkaisun kautta yhteisöjen tuomioistuimen tulkinta, joka voidaan saada menettelyssä, joka liittyy kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevaan riitaan.

Asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanon lykkäämistä koskeva vaatimus

62 Aluksi on todettava, että välitoimihakemuksessa on kyse useista erilaisista vahingoista, joita kantaja väittää kärsineensä tai kärsivänsä tulevaisuudessa.

63 Ensiksikin vahingoista, joita kantaja väittää jo nyt kärsineensä ja joita hänelle mahdollisesti aiheutuu esittämänsä oikeudellisen epävarmuuden vuoksi, on pakko todeta, ettei kantaja ole väittänyt, että niistä seuraisi vakava ja korjaamaton vahinko ja siten sellainen kiireellinen tilanne, joka vaatisi välitoimia ennen pääasian ratkaisua (ks. edellä 41 kohdassa mainittu määräys asiassa Connolly v. komissio). Missään tapauksessa vaadittu lykkäys ei todennäköisesti korjaa jo syntyneitä vahinkoja. Tästä seuraa, että edellä mainitut vahingot eivät voi olla tällaisen välitoimen perusteena.

64 Toiseksi sen kantajan väittämän vahingon osalta, joka aiheutuu tulevaisuudessa siitä, että riidanalaisella kiellolla estetään tiettyjen tuotteiden tuonti, on kantajan itsensä esittämien kahden eri tulkintavaihtoehdon mukaisesti erotettava toisistaan ehdottoman kiellon mahdollisuus ja lykätyn kiellon mahdollisuus (ks. edellä 20 ja 47—51 kohta).

65 Tästä tulkintakysymyksestä on todettava, että kaikki tässä välitoimikäsittelyssä olevat asianosaiset ymmärtävät kiellon sisältävän säännöksen tarkoittavan ainoastaan lykättyä kieltoa. Tämän tulkinnan tueksi esitetyt perustelut näyttävät perustelluilta. Kuitenkin, kuten kantaja itse toteaa pääasian kanteen 3 ja 120 kohdassa, asetuksen N:o 3254/91 3 artiklan kirjaimellinen tutkiminen voisi johtaa sellaiseen päätelmään, jonka mukaan kyseessä on ehdoton kielto. Ottaen erityisesti huomioon asianosaisten voimakkaasti suosittelemat tulkintaa koskevat selitykset, välitoimista päättävä tuomioistuin ei ota kantaa tähän monimutkaiseen kysymykseen, jotta se ei ratkaisisi pääasiaa, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltävänä. Missään tapauksessa tulkintaa koskevat selitykset eivät sido tuomioistuinta enempää kuin jäsenvaltioiden viranomaistenkaan tulkinnat. Asian olosuhteet huomioon ottaen on siis asianmukaista tutkia asiakirja-aineistoon sisältyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja ottaen huomioon esitetyt tulkinnat vaihtoehtoina.

66 Jos otaksutaan, että edellä mainittua 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä säädetään lykätystä kiellosta, on todettava, että tämä säännös ei periaatteessa sellaisenaan voi aiheuttaa kantajan kannalta kiireellistä tilannetta ennen kuin komissio antaa artiklassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäännöksiä. Kantaja ei ole esittänyt seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että sellaisten yhteisön säännösten voimaantulo, joiden sisältö välttämättä riippuisi niistä kansallisista ja kansainvälisistä säännöksistä, joita voidaan soveltaa asianomaisiin kolmansiin valtioihin yhteisön säännöksien antamishetkellä, ilmeisesti aiheuttaisi välittömiä vaikutuksia, joita ei voitaisi peruuttaa tuomioistuimen päätöksellä (ks. vastaavanlainen otaksuma edellä 49 kohdassa mainitussa asiassa Atlantic Container ym. v. komissio annetussa

määräyksessä). Vaikka tällaisen tilanteen mahdollisuus olisikin olemassa, tämä ei voisi olla edellä mainitun 3 artiklan 1 kohdan täytäntöönpanon lykkäämisen perusteena, koska 3 artiklan 1 kohta on vastaavanlaisten täytäntöönpanosäännösten oikeudellinen perusta, vaan peruuttamattomat vaikutukset voisivat enintään olla perusteena välitoimille, jotka koskevat näitä täytäntöönpanosäännöksiä.

67 Jos edellä mainittua 3 artiklan 1 kohtaa tulkittaisiin siten, että siinä säädetään ehdottomasta kiellosta, on aluksi tutkittava tämän säännöksen täytäntöönpanon lykkäämisen vaikutuksia, jotta voitaisiin tarkemmin määritellä ne oikeudelliset edellytykset, joista lykkäämisen myöntäminen riippuu. Näyttää siltä, että sinä aikana kuin välitoimimääräys olisi voimassa, vaadittu lykkääminen estäisi riidanalaisen kiellon toteutumisen korjaamattomalla tavalla sitä mukaa kun kantaja tai muut tuontiyritykset saattaisivat asetuksessa N:o 3254/91 tarkoitettuja tavaroita yhteisön markkinoille. Tästä seuraa, että tällainen lykkääminen voidaan myöntää ainoastaan poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa lykkäämisen vaikutuksista huolimatta voitaisiin todeta, että olisi suhteetonta hylätä asianosaisen vaatimus. Riippumatta siitä, onko asianosainen tässä tapauksessa sellaisessa tilanteessa, että tällaiseen johtopäätökseen voitaisiin päätyä, välitoimista päättävä tuomioistuin toteaa lisäksi, että asiakirjojen perusteella poikkeuksellista tilannetta ei ole missään tapauksessa olemassa. Tämä pätee sekä kantajan huomautuksiin, joilla pyritään osoittamaan välitoimia koskevan hakemuksen kiireellisyys, että siihen, voidaanko pääasian kanteen todeta olevan perusteltu.

68 Ensimmäisen kohdan osalta kantaja vakuuttaa, että riidanalaisen kiellon noudattaminen vaikuttaa 75—80 prosenttiin sen toiminnasta (eli piisamin turkiksiin liittyvä toiminta ja toiminta komissionsaajana Pohjois-Amerikassa) ja johtaa "hyvin todennäköisesti" konkurssiin. Lisäksi kantajan kirjanpitäjät ovat todenneet 15.1.1996 päivätyssä asiakirjassa, jonka kantaja on liittänyt asiakirja-aineistoon, ettei kantaja voi jatkaa toimintaansa markkinoilla, jos se menettää kaikesta toiminnastaan 60 prosenttia, mikä osuus vastaa sitä kantajan toiminnan osaa, joka liittyy piisamiturkiksiin. Kantaja on vielä liittänyt asiakirja-aineistoon jäljennöksen Belgian turkisliiton 16.1.1996 International Fur Trade Federationille lähettämästä kirjeestä, jossa muistutetaan yhteisön jäsenvaltioissa pyydystettyjen piisamien määrästä ja esitetään epäilyksiä siitä, että "tarve" voitaisiin tyydyttää ilman tuontia

Yhdysvalloista ja Kanadasta [Venäjä on myös mainittu, mutta tällä hetkellä se ei ole olennainen yhteisön markkinoiden hankintalähde (Copenhagen Fur Centerin 11.1.1996 päiväämä kirje, jonka kantaja on liittänyt asiakirja-aineistoon)]. Ilman että tässä vaiheessa olisi tarpeen tutkia kirjanpidollisia ja teknisiä seikkoja, välitoimista päättävä tuomioistuin katsoo, ettei sitä ole riittävästi oikeudellisesti perusteltu, että konkurssin vaara olisi olemassa ennen tuomion antamista pääasiassa.

69 Ensiksikin vaikka voidaankin myöntää, että kantajan esittämänä ajanjaksona (1994/1995) tietty osuus edellä mainitusta toiminnasta edellytti sellaisten nahkojen tuontia, joita ei kantajan yrityksistä huolimatta joko lajien tai määrien vuoksi olisi voitu saada yhteisön sisältä, tässä vaiheessa ei myöskään ole näytetty, ettei tätä osuutta vastaava kysyntä voisi siirtyä muihin yhteisöstä saataviin turkistuotteisiin. Tämä perustelu sopii erityisesti yhteisön kuluttajien kysyntään, joka on nähtävästi pääosa kantajan piisamiin liittyvästä toiminnasta ja koko osuus sen toiminnasta komissionsaajana Pohjois-Amerikassa. Jos oletettaisiin, että kielto olisi ehdoton, näillä kuluttajilla olisi mahdollisuus ostaa vain muita tuotteita. Mikään seikka asiakirja-aineistossa ei myöskään anna aihetta katsoa, ettei kantaja, jolla on ammattitaitoinen henkilökunta ja joka on toiminut alalla yli 30 vuotta, voisi toimia tällaisen muutoksen edellyttämällä tavalla. Tältä osin on huomattava, että turkisalan toimijoiden oletetaan tietävän asetuksen N:o 3254/91 antamisesta lähtien, että on mahdollista, että nahkojen hankinta on mahdotonta viimeistään 1.1.1996 alkaen ainakin niistä kolmansista maista, jotka eivät kiellä ansarautojen käyttöä (Yhdysvallat ja Kanada mukaan lukien).

70 Toiseksi on huomattava, että toisaalta jos asetusehdotus asetuksen N:o 3254/91 muuttamiseksi (ks. edellä 10 kohta) hyväksytään, uusissa säännöksissä, jotka korvaisivat nykyisen 3 artiklan, ei säädettäisi ehdotonta kieltoa vaan

päin vastoin lykätty kielto, ja näin ollen tuontia ei estettäisi siltä osin kuin komissio ei estäisi sitä erityistoimenpiteillä eli luetteloimalla kyseessä olevan alkuperämaan kyseistä eläinlajia koskevaan luetteloon. Tällaisilla säännöksillä poistettaisiin mahdolliset alan toimijoille aiheutuvat kiireelliset tilanteet (ks. edellä 66 kohta). Toisaalta komissio on suullisessa käsittelyssä arvioinut, että tällaisen muutosesityksen hyväksyminen voisi kestää 9 kuukautta.

71 Tästä seuraa, että tarkempien yksityiskohtien puuttuessa kantajan taloudellisen ja rahoituksellisen tilanteen osalta tässä vaiheessa ei voida katsoa, että kantajan konkurssiin joutumisen vaara olisi niin vakava ja ajankohtainen, että sillä voitaisiin perustella poikkeuksellinen välitoimen myöntäminen.

72 Pääasian kanteen tueksi esitetyistä kanneperusteista ja perusteluista ei myöskään seuraa, että olemassa olisi niin poikkeuksellinen tilanne, että tämä välitoimi olisi myönnettävä. Itse asiassa välitoimista päättävän tuomioistuimen on mahdotonta tehdä selviä johtopäätöksiä kysymyksessä olevan säädöksen lainmukaisuudesta ja yhteisön korvausvastuusta. Erityisesti säädöksen oikeudellista perustaa ja Gatt-sopimuksen määräysten välitöntä oikeusvaikutusta koskevista perusteluista seuraa monimutkaisia kysymyksiä, joita ei voida perusteellisesti tutkia tässä tuomioistuinkäsittelyssä ilman että annettaisiin ratkaisu, joka vaikuttaisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisuun sen käsitellessä pääasiaa. Vastaavanlainen päätelmä koskee perusteluja, jotka koskevat suhteellisuusperiaatetta siltä osin kuin on kyse tämän periaatteen soveltamisesta yhteisön lainsäätäjän antamaan säädökseen ja siltä osin kuin on syytä huolellisesti tutkia, miten nämä väitetyt periaatteen loukkaamiset kukin osaltaan ovat omiaan vaikuttamaan kantajan tilanteeseen. Tämä viimeisin huomautus soveltuu myös siihen, että kantaja olettaa ilmeisesti olevansa nykyisin sellaisessa oikeudellisessa tilanteessa, jossa vallitsee ehdoton kielto, ja moittii komissiota laiminlyönnistä antaa asetuksen N:o 3254/91 täytäntöönpanosäännöksiä. Tältä osin kantajan huomautukset kiireellisyydestä siinä tilanteessa, että oletettaisiin kiellon olevan lykätty, antavat aihetta sellaiseen johtopäätökseen, että sellaisten täytäntöönpanosäännösten antamisen jälkeen kuten komission esitys, tämä kielto vaikuttaisi kantajaan jokseenkin samalla tavoin kuin ehdoton kielto, siltä osin kuin kielto estäisi kantajaa tuomasta turkiksia Yhdysvalloista ja Kanadasta (ks. edellä 51 kohta). Koska ei ole olemassa erityisiä seikkoja, joiden perusteella voitaisiin todeta, että asetuksen N:o 3254/91 nykyisen sanamuodon perusteella

komission olisi pitänyt sallia tuonti näistä maista, vaikka nämä maat eivät kiellä ansarautojen käyttöä ja vaikka vielä ei ole olemassa kansainvälisiä normeja sellaisten pyyntimenetelmien käytöstä, joilla vältettäisiin tarpeetonta kärsimystä, välitoimista päättävä tuomioistuin ei voi arvioida, miten komission väitetty laiminlyönti olisi voinut vaikuttaa kantajaan.

73 Edellä esitetyn perusteella ja ilman, että olisi tutkittava vastaajina olevien toimielinten tutkittavaksi ottamista koskevia väitteitä, tämä välitoimia koskeva hakemus on hylättävä.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on määrännyt seuraavaa:

1) Välitoimia koskeva hakemus hylätään.

2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Annettiin Luxemburgissa 12 päivänä helmikuuta 1996.

H. Jung
kirjaaja

A. Saggio
presidentti